

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра французької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАСВА

« 23/05 » 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретична граматики основної іноземної мови

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійна програма: Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

ОНУ
2023

Робоча програма навчальної дисципліни "Теоретична граматики основної іноземної мови". – Одеса: ОНУ, 2023. – 13 с.

Розробник:

Марінашвілі М.Д., к. філол. н., доцент, завідувач кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від « 28 » « 08 » 2023 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька»

(підпис)

Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від « 29 » « серпня » 2023 р.

Голова НМК

(підпис)

Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від « ___ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

_____
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від « ___ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

_____
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання*</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		4-й	-й
		<i>Семестр</i>	
		7-й	-й
		<i>Лекції</i>	
		24 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		12 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	год.
Форма підсумкового контролю: <i>Іспит</i>			

*Не передбачено

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів вищої освіти наукове уявлення про граматичну будову французької мови.

Завдання:

- висвітлити найважливіші проблеми теоретичної граматики (морфології) французької мови;
- висвітлити теоретичні основи граматичної будови сучасної французької мови на основі системно-функціональної наукової парадигми;
- виробити у здобувачів вищої освіти чітке уявлення про системний характер мови та її динамічну будову;
- розвинути у здобувачів вищої освіти наукове критичне мислення, виробити навички критичного аналізу різних поглядів на складні проблеми граматичної теорії та вміння формулювати власний погляд;
- розвинути навички спостереження над фактичним матеріалом та його опису на основі застосування сучасних методів та прийомів лінгвістичного дослідження;
- сформувати у здобувачів вищої освіти наукове уявлення про формальну та смислову структуру одиниць, що утворюють граматичну систему французької мови;
- систематизувати на теоретичній основі знання з нормативної граматики французької мови, набуті здобувачами вищої освіти у попередній період навчання.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей:**

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних (ЗК):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальних (СК):

СК01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

СК03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії французької мови.

СК04. Здатність аналізувати соціальні різновиди французької та англійської мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.

СК07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та усного і письмового фахового перекладу з французької мови українською, з української мови французькою.

СК08. Здатність вільно і усвідомлено оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Програмні результати навчання (ПР). У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

ПР 07. Розуміти основні проблеми філології в цілому і романської філології зокрема та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПР 08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію французької мови і зарубіжної літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції романської філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні положення теоретичної граматики французької мови, що становлять основу теоретичної та практичної професійної підготовки фахівців в галузі філології;
- різні погляди лінгвістів на граматичні явища, що не мають однозначного трактування;
- основні поняття й терміни з галузі теоретичної граматики;
- систему частин мови та їх граматичні категорії;
- сутність граматичних явищ, що вивчаються;

вміти:

- узагальнювати конкретні дані про структуру граматичних одиниць;
- критично оцінювати різні наукові концепції, зіставляючи погляди лінгвістів із проблемних питань теоретичної граматики;
- проводити граматичний аналіз конкретного мовного матеріалу;
- застосовувати знання з теоретичної граматики французької мови для розвинення вмінь і навичок граматично правильного мовлення.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Le système des parties du discours nominales

Тема 1. L'objet de la grammaire. Morphologie et syntaxe. Les unités de langue et l'objet de la morphologie. Les notions grammaticales essentielles: La forme grammaticale (morphologique) du mot. La forme morphologique synthétique et analytique. La catégorie grammaticale. Catégories grammaticales modificatoires et classificatoires. La paradigmatique et la syntagmatique. La valeur grammaticale, ses traits distinctifs. La valeur et les significations de la forme grammaticale.

Тема 2. Le système des parties du discours. La transposition.

Le problème des parties du discours. Principes de classification des parties du discours. Trois critères de la répartition des mots en parties du discours: le sens catégoriel (général), la forme grammaticale (ensemble des catégories grammaticales des mots), la fonction syntaxique.

Différents points de vue sur les principes de répartition des mots en parties du discours (Ch.Bally, L.Tesnière, P.Guiraud). La répartition des mots en deux classes: mots significatifs (substantifs, verbes, adjectifs, adverbes, pronoms, noms de nombre) et mots-outils (déterminatifs, prépositions, conjonctions, particules). La hiérarchie des parties du discours essentielles.

La transposition. Types de transposition: transposition morphologique (affixation et conversion) et transposition syntaxique.

Тема 3. Le nom (le substantif). La définition du nom. Les sous-classes lexicogrammaticales du nom.

La catégorie grammaticale du genre. Les traits spécifiques de la catégorie grammaticale du genre des noms sur le plan du contenu et sur le plan de l'expression.

La catégorie grammaticale du nombre. L'opposition continuité/discontinuité; quantité indéterminée/déterminée.

La catégorie de détermination/indétermination.

Тема 4. Les déterminatifs

Les fonctions des déterminatifs (morphologique, syntaxique, sémantique). La sémantique des déterminatifs. La détermination qualitative et quantitative.

L'article. Les problèmes théoriques liés avec l'article. Différentes théories de l'article dans la linguistique française. L'opposition substantivité/non-substantivité (*le, un, du / ø*) - l'opposition essentielle recouverte par l'article. Les oppositions: détermination/indétermination qualitative (*le/un*); détermination/indétermination quantitative (*le/du*); singulier/pluriel (le nombre) (*le/les*); masculin/féminin (*le/la*).

Les possessifs, les démonstratifs, les interrogatifs, les indéfinis.

Тема 5. L'adjectif

La définition de l'adjectif. Les adjectifs qualificatifs et les adjectifs de relation.

Le groupe particulier d'adjectifs de relation - adjectifs numériques ordinaux.

Réalisation de la signification de l'adjectif. Catégories grammaticales de l'adjectif: le genre, le nombre, les degrés de comparaison.

La place de l'adjectif dans le groupe nominal. La catégorie sémantico-syntaxique - le type de caractérisation.

Тема 6. Le pronom

La définition des pronoms (substituts nominaux). Classement. La déixis et l'anaphore. Catégories grammaticales et formes des pronoms. Caractéristique des pronoms personnels, possessifs, démonstratifs, interrogatifs, relatifs, indéfinis.

Змістовий модуль 2. Le verbe

Тема 7. La définition du verbe. Caractéristique générale. Le problème du dégagement du système verbal.

Тема 8. Les sous-classes lexico-grammaticales du verbe: verbes pleins/ verbes-outils; verbes perfectifs/impérfectifs; groupes de valence verbale (verbes avalents, mono-, bi-, et trivalents); verbes statiques/ verbes dynamiques; verbes transitifs/intransitifs. La valence verbale. La transitivité.

Les fonctions syntaxiques du verbe.

Тема 9. Les catégories grammaticales du verbe. Le mode. Catégorie grammaticale (modificatoire) dans le système verbal exprimant l'attitude du locuteur à l'égard de la réalité décrite dans l'énoncé. Problème du mode dans la linguistique, les théories du mode. L'impératif, le subjonctif, le conditionnel.

Тема 10. La catégorie du temps. Le temps grammatical et le temps physique. Oppositions essentielles du système temporel de l'indicatif. Le temps absolu: le présent, le passé et le futur; le temps relatif ou la corrélation de temps: simultanéité, postériorité, antériorité; la limitation de l'action dans le temps (limité/illimité) exprimée par l'opposition: temps linéaire (imparfait)/ponctuels (PC, PS); l'actualité de l'action (action actuelle/non-actuelle) exprimée par l'opposition: le PC/le PS; l'intervalle temporel exprimé par les oppositions: PC/Passé immédiat; futur simple/ futur immédiat. Différentes interprétations du système temporel français. L'aspect du verbe.

Тема 11. Les catégories grammaticales du verbe. La catégorie de la personne verbale (avec le genre et le nombre) - catégorie modificatoire exprimant le rapport entre le sujet de l'action et le participant à l'acte de la parole (le sujet peut coïncider ou non avec l'un des participants). Trois sous-catégories (1e, 2e et 3e personnes) qui s'opposent entre elles sur deux plans: la personnalité (1e et 2e contre 3e) et la subjectivité (1e contre 2e). La forme impersonnelle.

Тема 12. Les catégories grammaticales du verbe. La catégorie de la voix. Le problème de la voix passive. Les verbes pronominaux et le problème de la voix pronominale. Les formes non-personnelles du verbe.

Змістовий модуль 3. L'adverbe. La préposition. La conjonction

Тема 13. L'adverbe: définition, classement, fonctions syntaxiques. L'adverbialisation.

Тема 14. La préposition: définition, fonctions grammaticales, sémantique.

Тема 15. La conjonction: définition, groupes, formes et fonctions.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		л	п	ср
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Les parties du discours nominales				
Тема 1. Les notions grammaticales essentielles	4	2	1	1
Тема 2. Le système des parties du discours.	4	2	1	1
Тема 3. Le nom.	5	2	1	2
Тема 4. Les déterminatifs	7	2	1	4
Тема 5. L'adjectif	5	2	1	2
Тема 6. Le pronom	5	2	1	2
Разом за змістовим модулем 1	30	12	6	12
Змістовий модуль 2. Le verbe				
Тема 7. Le verbe. Caractéristique générale	4	2		2
Тема 8. Classement des verbes	7	2	1	4
Тема 9. La catégorie du mode	5	2	1	2
Тема 10. La catégorie du temps. L'aspect du verbe	9	2	1	6
Тема 11. La catégorie de la personne verbale	7	2	1	4
Тема 12. La catégorie de la voix. Les formes non-personnelles du verbe	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 2	46	12	6	28
Змістовий модуль 3. L'adverbe. La préposition. La conjonction				
Тема 13. L'adverbe. Classement. L'adverbialisation	6			6
Тема 14. La préposition. Fonctions grammaticales. Sémantique	4			4
Тема 15. La conjonction. Groupes, formes et fonctions.	4			4
Разом за змістовим модулем 3	14			14
Усього годин	90	24	12	54

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Усне опитування за темами навчальної дисципліни	
1	L'objet de la grammaire. Morphologie et syntaxe. Les unités de langue et l'objet de la morphologie. Les notions grammaticales essentielles. Le système des parties du discours. La transposition. Le système des parties du discours. (Теми 1, 2))	2
2	Le nom. Les déterminatifs (Теми 3, 4)	2

3	L'adjectif. Le pronom (Теми 5, 6)	2
4	Le verbe. Classement. La catégorie du mode (Теми 8, 9)	2
5	L'aspect du verbe. Le temps. La catégorie de la personne verbale (avec le genre et le nombre) (Теми 10, 11)	2
6	La catégorie de la voix. Les formes non-personnelles du verbe (Тема 12)	2
	Разом	12

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

Підготовка до практичних занять і самостійне опрацювання окремих тем.

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
1	Les notions grammaticales essentielles (Тема 1)	1
2	Le système des parties du discours (Тема 2)	1
3	Le nom (Тема 3)	2
4	Les déterminatifs (Тема 4)	4
5	L'adjectif (Тема 5)	2
6	Le pronom (Тема 6)	2
7	Le verbe. Caractéristique générale (Тема 7)	2
8	Classement des verbes (Тема 8)	4
9	La catégorie du mode (Тема 9)	2
10	La catégorie du temps. L'aspect du verbe (Тема 10)	6
11	La catégorie de la personne verbale (Тема 11)	4
12	La catégorie de la voix. Les formes non-personnelles du verbe: infinitif, gérondif, participe présent, participe passé (Тема 12)	10
13	L'adverbe: définition, classement, fonctions syntaxiques. L'adverbialisation (Тема 13)	6
14	La préposition: définition, fonctions grammaticales, sémantique (Тема 14)	4
15	La conjonction: définition, groupes, formes et fonctions. (Тема 15)	4
	Разом	54

9. Методи навчання

Словесні: лекції, пояснення, евристична бесіда.

Наочні: ілюстрування граматичних явищ і фактів; PowerPoint презентації.

Практичні: самостійна робота з підручником.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування під час практичних занять.

Підсумковий контроль: іспит у формі комп'ютерного/бланкового тестування.

Критерії оцінювання усних відповідей під час практичних занять

Відмінно (90-100 балів) – здобувач вищої освіти має глибокі, міцні, узагальнені та системні знання з теми предмету, вміє застосовувати їх творчо; дає досить повну та обґрунтовану відповідь на поставлені теоретичні та практичні питання, демонструє достатньо високий рівень умінь та навичок та критичне ставлення до інформації, відповідь побудована логічно та граматично правильно.

Добре (85-89 балів) – здобувач вищої освіти має узагальнені та системні знання з теми предмету; не на всі поставлені теоретичні та практичні питання дає повну та обґрунтовану відповідь. Демонструє достатньо високий рівень умінь та навичок, відповідь побудована логічно та граматично правильно.

Добре (75-84 балів) – здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; на поставлені питання відповідає не в повному обсязі та не досить обґрунтовано. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями та помилками. Студент демонструє добрий рівень володіння сформованими навичками та вміннями.

Задовільно (70-74 балів) – здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, здатний відтворити його за допомогою викладача, повторити за зразком, може з помилками та неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, в цілому розкрити запропоновану тему. Присутні помилки при розкритті теоретичних та практичних питань

Задовільно (60-69 балів) – здобувач вищої освіти знає приблизно половину навчального матеріалу, здатний відтворити його за допомогою викладача, повторити за зразком, може з помилками та неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, але не може повною мірою розкрити запропоновану тему. Його відповідь нелогічна та необґрунтована. Присутні помилки при розкритті теоретичних та практичних питань

Незадовільно (35-59 балів) – здобувач вищої освіти фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. У відповіді присутні численні помилки, що заважає сприйманню відповіді.

Незадовільно (0-34 балів) – здобувач вищої освіти не знає базового матеріалу, не може дати відповідь на теоретичні та практичні питання. Навички та вміння несформовані.

Критерії оцінювання (підсумковий контроль):

Підсумковий контроль проводиться у формі комп'ютерного/бланкового тестування. Тести містять 50 питань за всіма темами навчальної дисципліни з 4-ма варіантами відповіді, з яких потрібно вибрати один правильний. За кожну правильну відповідь нараховується 2 бали. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за виконання підсумкової тестової роботи – 100.

11. Питання для підсумкового контролю

1. L'objet de la grammaire. Les unités de langue et l'objet de la morphologie.
2. Les notions grammaticales essentielles: la forme grammaticale (morphologique).
3. Les notions grammaticales essentielles: la catégorie grammaticale
4. Les notions grammaticales essentielles: la paradigmatique et la syntagmatique.
5. Les notions grammaticales essentielles: la valeur et les significations de la forme.
6. Le système des parties du discours.
7. Les critères de répartition des mots en parties du discours.
8. La hiérarchie des parties du discours.

9. La transposition fonctionnelle.
10. Le nom (le substantif): définition, classement
11. Le nom (le substantif): catégories grammaticales, fonctions syntaxiques.
12. Les déterminatifs: l'article, les possessifs, les démonstratifs, les interrogatifs, les indéfinis.
13. L'adjectif: définition, sémantique, espèces
14. L'adjectif: catégories grammaticales, fonctions syntaxiques.
15. Le pronom: définition, espèces, catégories, fonctions.
16. Caractéristique des pronoms personnels, possessifs, démonstratifs, interrogatifs, relatifs, indéfinis.
17. Le nom de nombre (les numéraux): définition, sémantique, particularités morphologiques et syntaxiques.
18. Le verbe: définition, problème du dégagement du système verbal.
19. Les sous-classes lexico-grammaticales du verbe.
20. La valence verbale. La transitivité.
21. Catégories grammaticales du verbe. Le mode (problème du mode dans la linguistique, les théories du mode): l'impératif, le subjonctif, le conditionnel.
22. L'aspect du verbe.
23. La catégorie du temps. Oppositions essentielles du système temporel de l'indicatif.
24. La catégorie de la personne verbale (avec le genre et le nombre). La corrélation de subjectivité et de personnalité.
25. La forme impersonnelle.
26. La catégorie de la voix.
27. Les formes non-personnelles du verbe: infinitif, gérondif, participe présent, participe passé.
28. L'adverbe: définition, classement, fonctions syntaxiques. L'adverbialisation.
29. La préposition: définition, fonctions grammaticales, sémantique.
30. La conjonction: définition, groupes, formes et fonctions.

Зразок тестових завдань до підсумкового контролю:

1. Quelles sont les unités de la syntaxe?

a) phonème, morphème;	c) phonème, morphème, mot;
b) morphème, mot;	d) groupement des mots, proposition, phrase
  2. Quelles espèces de catégories grammaticales existe-t-il?

a) modificatoires;	c) modificatoires et classificatoires;
b) classificatoires;	d) fonctionnelles
  3. Quelles espèces de morphèmes distingue-t-on?

a) grammatical, lexico-grammatical, lexical;	c) grammatical, lexical;
b) lexical, grammatical, dérivationnel;	d) grammatical, lexical, fonctionnel
  4. L'outil grammatical qui sert à la transposition s'appelle:

a) transponend; b) transposé;	c) transposant; d) transpositeur
-------------------------------	----------------------------------
  5. Le mot qui a subi la transposition s'appelle:

a) transposé; b) transposant;	c) transponend; d) transpositeur
-------------------------------	----------------------------------
- ...

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю здобувач вищої освіти може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Підсумкова тестова робота теж оцінюється за 100-бальною шкалою. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль.

Поточний контроль															Підсумковий контроль (тепит)	Загальна оцінка
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90–100	A	відмінно
85–89	B	добре
75–84	C	
70–74	D	задовільно
60–69	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Марінашвілі М.Д. Теоретична граматики французької мови: методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Теоретична граматики основної іноземної мови» для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька. Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2022. 28 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/34596>
2. Марінашвілі М.Д. Теоретична граматики французької мови. Частина 2: Дієслово: метод. рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спец. 035 Філологія спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 24 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/35919>
3. Робоча програма навчальної дисципліни «Теоретична граматики основної іноземної мови». Одеса: ОНУ, 2023. 13 с.
4. Силабус навчальної дисципліни.

14. Рекомендована література

Основна

1. Dragan E. Grammaire théorique de la langue française. Cours théorique. Bălți, 2012. 115 p.
URL : <http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/dragan/grammaire.pdf>
2. Popovytch M. Cours théorique de grammaire française. Morphologie. Чернівці: Букрек, 2010. 288 с.

Додаткова

1. Popovytch M. Histoire de la grammaire française. Чернівці: Букрек, 2014. 317 с.
2. Riegel M., Pellat J.-C., Rioul R. Grammaire méthodique du français. 5e éd. Paris: Presses Universitaires de France, 2014. 1107 p.
3. Zufferey S., Moeschler J. Initiation à la linguistique française. 2e éd. Paris : Armand Colin, 2015. 340 p.
4. Léon P., Bhatt P. Structure du français moderne: introduction à l'analyse linguistique. 4e éd. Toronto: Canadian Scholars, 2017. 375 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.lib.onu.edu.ua/> (Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова)
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> (Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського)